

Bucuresti Zurnal

Ára 5 lej

Csütörtök
1931 * szeptember 10

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

206. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lej

DUCA BELEVILLAMLOTT A POLITIKAI KIETLENSÉGBE

A liberálisok alkotmánymódosításhoz kötik a kormányvállalást

Támadásba mennek át a Jorga-kormány ellen — Jön a buzamonopólium

Bukarest, szeptember 8.
Duca, a liberális párt elnöke, tíz napig tartó besszarábiai tanulmányútról ma visszaérkezett a fővárosba és a párt vezérkara előtt beszámolt összegyűjtött tapasztalatairól. A beszámoló kapcsán Duca nem csupán a besszarábiai helyzettel foglalkozott, hanem részletesen kitért az általános politikai helyzet analízisére is. Duca beszéde során kijelentette, hogy

a liberális párt nem hajlandó Jorga kormányát továbbra is támogatni, mert ezzel meghosszabbítaná a jelenlegi labilis politikai helyzet fennmaradását.

— A liberális párt — mondta Duca — nem hajlandó a Jorga-kormányt támogatni a következőkben és ha sor kerül a kormány újraszervezésére, a liberális párt nem fog együttműködni a kormánnyal.

Az alkotmány reformja is szükséges

Duca

A liberális párt elnökének ez a kijelentése jelzi legjobban, hogy a Jorga-kormány napjai megvannak számlálva. A liberális párt elnöke különben a fenti súlyos kijelentésen kívül még bejelentette a pártja vezérkarának, hogy nézete szerint

szükségessé vált az alkotmány megreformálása, mivel a jelenlegi súlyos helyzet olyan intézkedéseket tesz szükségessé, amelyek nem tehetőek meg a jelenlegi alkotmány keretében.

Duca a továbbiakban mindjárt meg is magyarázta, miért tartja szükségesnek ezt a rendkívüli intézkedést.

— A szinte tragikusan súlyos helyzetben olyan pénzügyi és bírósági intézkedésekre van szükség, melyek a jelenlegi törvények szellemében lehetetlenek, tehát egy egész sereg törvény megváltoztatása válik szükségessé, és a törvénykezés ilyen nagyarányú megváltoztatása csak az alkotmány megreformálása után oldható meg. A liberális párt — folytatta Duca — csakis ilyen körülmények között hajlandó átvenni az ország vezetését, viszont ebben az esetben azt teljes felelősség mellett hajlandó az éle állni, hogy a krízis molochjával szemben felvegye az utolsó kétségbeesett harcot.

Hogy milyen törvények megváltoztatására gondol Duca, erre nézve nem adott pontos nyilatkozatot, csupán annyit mondott, hogy az ország pénzügyi helyzetén nem lehet oly módon segíteni, hogy csak a tisztviselők fizetését szállítsák le újra. Duca nézete szerint

le kell szállítani a hadügyi kiadásokat is, még pedig a hadsereg újjászervezése révén,

de ezenkívül módot kell találni arra is, hogy az államadósságok után fizetendő évi részletek összegét is leszállíthassák. Duca nyíltan ki is mondja, hogy mire gondol: a román államadósságok konverziójára, ami annyit jelent, hogy Románia egy újabb nagy kölcsönrel rendezze eddigi államadósságait.

A Duca elnöklete alatt megtartott tanácskozás utolsó pontjaként szerepelt az a kérdés, hogy a liberális párt milyen ál-

laspontot foglaljon el a készülő gazdasági koronatanácssal szemben. Duca bejelentette, hogy nézete szerint a liberális pártnak részt kell vennie e sorsdöntő gazdasági tanácskozásban, azonban a párt részvétele nem jelenti a Jorga-kormány támogatását, hanem csak a koronával szembeni lojális magatartásának újabb tanujelét óhajtja ezzel adni. Duca szerint a gazdasági koronatanács szeptember 16 vagy 18-án lesz.

A KÖZELI BUKÁS

Duca fenti kijelentéseiből már következtetni lehet a Jorga-kormány közeli

bukásáról. De más jelek is vannak, a melyből ki lehet olvasni a közeli kormánybukást. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ecaterina Jorga asszony, a miniszterelnök felesége, magas kitüntetésben részesült, amennyiben a király a „Meritul cultural” érdemrenddel adományozta Jorgának azért a fáradhatatlan gondoskodásért, amellyel férje tudományos munkásságát támogatta és elősegítette. A meginduló érdemrendeső mindig gyanus kísérőjelensége volt a távozásra ítélt kormányok utolsó napjainak.

Buzamonopólium

Megirtuk, hogy a kormány többszörösen javaslatra elhatározta, hogy foglalkozik a buzamonopólium bevezetésének kérdésével, minthogy a buzaprémium és kenyérbélyeg rendszere egyáltalában nem hozta meg a várt eredményt a buzaárak feljavitása tekintetében.

Jeleztük ezzel kapcsolatban azt is, hogy

a földművelésügyi miniszterium már ki is küldött egy félhivatalos delegációt Jugoszláviába, hogy az ottani buzaeladási központ szervezetét és eddigi működésének eredményeit tanulmányozza és tegyen erről jelentést a miniszteriumnak.

A buza beszerzésének és értékesítésének monopolizálására a moldovai agrártermelők érdekszövetsége a napokban pontosan kidolgozott emlékiratot adott át

Argetoianu pénzügyminiszternek és Jonecu-Sisesti földművelésügyi miniszternek. Ennek az emlékiratban foglalt javaslatnak az a lényege, hogy

a kormány a buza árát a malmok részére 77 kgr-os bázison 47.500 lejben állapítsa meg vagononként, vagyis ennyit fizessenek a malmok a buzáért a gazdáknak, a barna kenyér árát 6, a fehér kenyér árát pedig 8 lejben maximalja kilogrammonként.

A pénzügyminiszter, miután a javaslatot áttanulmányozta, közölte a moldovai agráriusokkal, hogy a tervet általános vonásaiban magáévá tette és

nem zárkózik el attól, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértően a monopolizálás tervének gyakorlati megvalósítására megtegye a szükséges lépéseket.

Curtius lemondása után

Brüning kancellár lesz a német külpolitika irányítója

Berlin, szeptember 8.

Bülow külügyi államtitkár hétfőn reggel Genfben utazott. Elutazását a berlini sajtó úgy kommentálja, hogy összefüggésben van Curtius külügyminiszter rövidesen várható lemondásával. A berlini lapok értesülése szerint Curtius hazaérkezése után azonnal benyújtja lemondását. Helyét egyelőre nem töltik be, mert már a jelenben is inkább Brüning kancellár irányítja a német külpolitikát, mint maga Curtius, akinek tárcáját a lemondás után Brüning venné át.

Nakamura tábornok kivévése miatt!

Súlyos diplomáciai konfliktus Japán és Kína között

A nankingi kormány erősíti a határerődöket

London, szeptember 8.

Kína és Japán között súlyos diplomáciai konfliktus keletkezett, amelynek következményei egyelőre beláthatatlanok. A feszültség oka az, hogy

a kínaiak augusztus 18-án elfogták és kivégezték Nakamura japán tábornokot.

A Kínában tett látogatást. Nakamura tábornok a kínai hatóság-

októl kiállított szabályos utlevéllel és menedéklevelel utazott, annál érthetőbb tehát, hogy a kínai csapatok mégis letartóztatták és kivégezték. A japánok szerint ezt nem is lehet másképpen magyarázni, mint úgy, hogy a nankingi kormány a japán kormánynak ezt a beállítását sértőnek találja.

A diplomáciai konfliktus most már annyira súlyos lett, hogy Kína

A moldovai agráriusok több tagból álló bizottságot küldtek ki azzal a feladattal, hogy a bizottság tartson fenn állandó kapcsolatot a kormány illetékes ténnyezőivel, elsősorban pedig a földművelésügyi miniszteriummal, amely már meg is kezdte a buzamonopolizálás kérdésének tanulmányozását.

Azóta, hogy a belföldi pénzügyi a betétkivonások és hitelvi visszavonások hatása alatt áll, az ipari érdekeltségek csak a legnagyobb erőfeszítésekkel képesek nélkülözhetetlen bankkölcsönöket megszerezni. Annak ellenére, hogy a bankok elleni „drain” erősen szünetelőben van, sőt a kivont betéteknek nagyrésze már vissza is vándorol a bankokhoz, az ipari hitelfolyósítás még mindig nehézségekbe ütközik, mert a bankok újabb hitelekét nem igen folyósítanak.

A napokban a nagyiparosok szövetségének vezetősége több ízben is tárgyalta a kormány illetékes ténnyezőivel és a Banca Nationala vezetőségével abban az irányban, hogy a Nemzeti Bank radikális eszközökkel tegye lehetővé, hogy a termelőipar megfelelő hitelekhez jusson. Amint értesülünk, a Nemzeti Bank a tárgyalások eredményeképpen több erdélyi nagygyár részére önálló visszleszámitolási hitelkeretet állapított meg, úgy, hogy ezek a gyárak közvetlenül a Nemzeti Banknál fedezik pénzügyi szükségletüket, amennyiben megfelelő tárcaváltókkal rendelkeznek. Ezzel az intézkedéssel, úgy-ahogy, megvan ugyan oldva néhány nagygyár hitelkérdése, de mi lesz a közép és kisebb gyárakkal, amelyek nem kapnak hitelt a Nemzeti Banktól?...

Nem szüntetik meg az összjövedelmi adót

A pénzügyminiszterium, amint annak-idején jelentettük, elhatározta, hogy megszünteti a globális adót. A miniszterium egy pénzügyi bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. Ez a bizottság most elkészült a jelentéssel és — amint értesülünk — nem javasolja az összjövedelmi adó megszüntetését, mert ebből az adónemből olyan jelentős az állam bevétele, hogy azt pótolni csak úgy lehetne, ha a többi adónemeket igen nagy mértékben felemelnék.

a japán határon levő erődítményeit újabb csapatokkal erősítette meg, számolva minden eshetőséggel. Diplomáciai körökben számolnak azzal, hogy a két ázsiai nagyhatalom között a diplomáciai viszony minden pillanatban megszakadhat.

Csak háromszor lehet prolongálni a Nemzeti Bank által visszleszámitolt váltókat

A Nemzeti Bank ma közölte a fővárosi bankokkal, hogy az általa visszleszámitolt váltókat ezúttal csak háromszor lehet prolongálni, azután ki kell egyenlíteni, vagy pedig megváltóják. A Nemzeti Bank a hiteléletet akarja ezáltal életkíteni, ugylátszik nem számol azonban azzal, hogy ez az intézkedés csak súlyosítja a kereskedelem helyzetét.

AVERESCU makacs ellenzéki marad

A gazdasági koronatanácsra való előkészületek közben Averescu pártjának hivatalos lapja, az Indreptarea, feltűnést keltő cikkben szögezi le, hogy sem a néppárt, sem pedig a nemzeti parasztpárt nem hajlandó részt venni a gazdasági koronatanácsban. A lap szerint a két párt nem hajlandó a kormány gazdasági politikáját támogatni. Erre való tekintettel, — jósolja az Indreptarea, — a gazdasági koronatanács megtartása teljesen illuzórikussá vált és legnagyobb valószínűség szerint el is marad.

A néppárt és a nemzeti parasztpárt állásfoglalása tehát Argetoianu újabb taktikára kényszerítette s ennek tudható be a néppárt organuma szerint az a hír is, hogy a politikai pártok vezéreit csak a költségvetés részleteinek megvitatására hívják meg.

Oh, jaj nekünk!

ILYEN BÖRTÖNÖKKEL FENYEGETTE MEG JORGA

A KISEBBSÉGI

UJSÁGÍRÓKAT

Keserű riport az aradi börtönviszonyokról

Arad, szeptember hó 8. Jorga miniszterelnök ur, — amint ismeretes — börtönrel fenyegette meg a kisebbségi hírlapírókat. A miniszterelnök kijelentését már letárgyalta a kisebbségi és többségi sajtó, a kijelentés körül messze kalandoztak a szenvedélyek. Azonban kevés szó esett a börtönről, mint „olyanról”. Mint fenyegető, megtorló, (hogy is mondotta csak a professzor miniszterelnök: penészesítő) eszközről. Mert a romániai börtönök valóban rettenetes megtorlási eszközök. Piszokba, szennybe, igazságtalanságba süppedtek ezek az amugy is szomorú intézmények, ahol csak a megtorlás szelleme uralkodik s uralmát csupán a korrupcióval osztja meg.

Igen. Maradjunk csak a börtönöknél.

A PISZOK, A MÁLÉ-KENYÉR, NO MEG AZ IGAZGATÓ UR DISZNAI

Egy, — az aradi börtönből felmentés után — távozó fogoly meséli:

— A fegyház zsufova van férgekkel. Hihetetlen szenny és piszok lep el mindent. Amikor kijöttem a fogházból, teljes két napig kellett, hogy tisztálkodjam gőzfürdőkben dunctoltam magam, orvosi segítséget vettem igénybe, hogy a testemen hemzsegek elősdiéktől megszabaduljak. A cellákban már eltakaríthatatlan a piszok és a férgek egész universuma él itt...

— A kosztál sem álltunk jobban. Kenyér helyett borzalmas málé-süteményeket adnak a foglyoknak s ebben a tényben a legsötétebb taktika rejlik. Az igazgató urnak ugyanis több disznója van. Már most a málé-kotyvalékot úgy szolván senki sem eszi a fogházban. — Egyenleg: a málé a disznók elé kerül, tehát a disznók bőségesen hiznak...

UJ TRUKK: ÉHEZTETIK A FOGLYOKAT

Elmondja az aradi fegyház ex-lakója — és ezeket a dolgokat panaszkos százai-val támaszthatjuk alá, — elmondja, hogy nemrég börtönügyi inspektor járt Aradon, aki elrendelte, hogy málé helyett kenyert kell adni a foglyoknak. Két napig tényleg kenyér járt. Azután — elment az inspektor, — a málé visszatért.

Azonban rendben van, — illetve de, hogy is van rendben, de — az állam fu-kar, napi 40 bani egy-egy fogoly fejadagja. Ez nem az a kimondottan nagy összeg, amelyből ragyogó ellátásra telne. De itt Aradon mesterségesen éhez-tetik a foglyokat. Ismeretes, hogy a vizsgálati foglyoknak joguk van ahhoz, hogy kintről élelmeztesék magukat. Nos, Aradon elkobozták ezt a jogot, tilos a kinti élelmezés. Csak hetenként kétszer kap-hat kintről élelmet az, akinek ezt a börtönigazgató kegyeskedik megengedni. Egyébként pedig mindenki arra a lötyty-re van utalva, amelyet spóroló kezekben még jobban leolvadt 40 banis fejadag jelent. Ahelyett, hogy az aradi börtönigaz-gató spórolna az államnak, — hiszen aki kintről kap kosztot, annak nem kell bent főzni, — ahelyett, hogy respektálná a jogokat, valóságos éhhalálra ítélte a fogház lakóit!

KORRUPCIÓ SANYAR-GATJA A BÖRTÖN LA-KÓIT IS.

No és az az élelmezés, amelyet „beengednek” a foglyokhoz, abban sincs kö-szönét. Mert a korrupció itt is ur! A nyomorúságosan fizetett fogházőrök állan-

dóan dézsmálják a csomagokat, zsarol-ják a rabokat s így igyekeznek maguk-nak elviselhető életfeltételeket teremteni.

Ugyszólván valamennyi beérkező cso-magból hiányzik valami, rendszerint több valami. A beküldött cigaretta-kül-demények szórán-szálán eltűnnek s a

foglyoknak csupán a cigaretta füstje jut...

—A börtön felett ott trónol a korrupció, amely mindenütt ott van, ahol „kiszíve-tésű” emberek kezébe hatalmat adnak s ráadásul még csak nem is ellenőrzik őket!

Borzalmas jaj-hangversenyek a börtön éjszakájában

Azután, hogy visszatérjünk Jorga ke-gyelmes ur fenyegetéseire, idézzük a fel-mentő ítélettel közénk visszatért exfo-goly további emlékeit. Elmondja P. Gy., hogy néha — eltekintve a férgek hadse-regétől, néha — gyakran — éjszakákat nem tudtak aludni, mert a fogház csend-jét rettenetes emberi sikoltozás, döröm-bölés, szitkozódás veri fel. Ezek a politi-kai foglyok. Azok a politikai foglyok a kiknek bizonyos kedvezményeket, elő-

nyöket biztosít a törvény, még a többi vizsgálati fogollyal szemben is!

Nos nálunk verik, kinnozzák a politikai foglyokat. A fogházőrök vad kegyetlen-séggel sanyargatják ezeket a szerencsét-len, kiszolgáltatott embereket, — gyak-ran nőket is, — hajukat tépik, — gyak-ran kitépik, — rugják, ütik-verik őket.

Az éjszakát meghasogatja a sok rémes sikoltozás, a politikai foglyokat nem hagyják aludni, ütik, verik őket, ágyai-

A német osztrák vámszövetség temetése

„NICHT WEITER ZU VERFOLGEN...”

A német és a francia diplomácia a drámai pillanatokban — Új európai kollaborációhoz jutottunk el

Genf, szeptember 8.

Tizenhárom esztendeje, mióta fennáll a Népszövetség, nem asszisztáltak még a politikuskok és diplomaták olyan történel-mi jelentőségű eseménynél, mint tegnap, midőn a békeintézmény ünnepélyesen el-temette az Anschluszt.

A példátlan diplomáciai ballépés utó-játékánál, amit Curtius és Schober kö-vettek el, Genf felé fordult az egész vi-lág szeme. Az izgalom meg akkor hágott tetőpontjára a tükörteremben, midőn a német külügyminiszter zsebre dugott kéz-zel, kissé rekedten és inkább tettetett, mint igazi energiájával felolvasta a vá-munióról való lemondó nyilatkozatát, a mely tele volt gazdasági közhalékkal és politikai gikszerekkel. Még az a körü-lmény sem enyhíti a fércmunkát, hogy „főbb vonalaiban” a franciák diktálták, „schlagwortjait” pedig a Wilhelmstrasse-ről telefonálták a genfi német delegáció-nak.

Megdöbbenő volt a pillanat, mikor Curtius ezeket mondta:

— Nicht weiter zu verfolgen...

Hát végül is rászánták magukat nem folytatni tovább a vámunios eszmét... Persze, egy szépségtapaszt is rátett Cur-tius a vezeklésre, mondván, hogy a gaz-dasági együttműködés korszakát vezetik be Európában, amelynek tágabb keretei között le lehet mondani a vámszövetség-ről.

Schober derűs fején is látszott, hogy csak azért bírja ezt az éjeken és napo-kon át tartó kegyetlen sarokbaszorítást, mert egy jó krigli sör elfelejteti vele az egész szeptemberi ülészek izgalma. Hiába no, az osztrákoknak nagy kölcsön kellett és annak „más az ára, annak na-gyobb az ára”.

És a hófehér osztrák öregur elismételte, mint valami köteles refrént, Curtius szavait.

— Nicht weiter zu verfolgen...

Igazán leirhatatlan volt a hatás. Lön nagy mozgás és feszengés a tárgyalóte-remben. A világsajtó munkatársai fel-ugrottak a helyükről és rohantak a tele-fonkabinokhoz, a diplomaták feszengtek-mozogtak, a hosszú lord Cecil meg egy összegemolyodott, mint egy spulni cérna.

A szomszédteremben, amely arra a tér-re nyílik, amelyen az új leszerelési palo-tát építik, a jogoszláv külügyminiszter horihorgas titkára mélyen meghajolva a kagyló előtt, közvetíti a szerb uralkodó kabimetirodájának a rendkívüli eseményt. Ugy ordít, hogy hangja az ülésteremig süvít és a teremőrök már kétszer rá-szóltak...

A sarokban két ur mosolyog egymásra ragyogó ábrázattal: Flandin francia ke-reskedelemügyi miniszter és Francois Poncet, a berlini követ. Gyönyörűség rá-tekinteni a francia külügyminiszterre, Chaplin-bajszos vidáman kunkorodik a magasba, öltözeke meg olyan, mintha

most rántották volna elő egy skatulyá-ból...

Csak néhány boldog gesztust vált egy-mással a két fődélegátus és már tudják, hogy a francia diplomácia hü marad ön-magához és nem fog visszaélni a diplo-máciai előzékenység elemi szabályaival...

Percek múlva hegyezhetik csak igazán a füluket a politikus urak... De most már nyugodtabb az atmoszféra, mert a szónokló Flandin lomha tartásával meg-nyugtatólag hat. Azt is el lehet ismerni a francia kereskedelemügyek irányítójá-ról, hogy a pokolian rossz szónoklatok után ő az első személy, akinek lassan ki-ejtett zamatos francia nyelvezetét igazán élvezni lehetett. Csak néhány egy-szerű szólam, de az kerek volt és friss. Szép és közvetlen. A francia közvéle-mény ezután megnyugszik, de reméli azt is, hogy Németországnak sem lesz ártal-

Két székely leány tragédiája Temesváron

Lelketlen fiatalemberek megfertőzték őket és mindketten a halálba menekültek szegényletükben

Temesvár, szeptember 8.

Lelketlen, bestiális fiatalemberek áldozata lett két kis szerencsétlen székely cselédleány, akik mindketten Temesváron voltak alkal-mában egy Rosenthal nevű szappangyáros-nál. A két hiszékeny fiatal leány, a tizenhat-éves Szabó Klári és a tizenhétéves, udvar-helymegyei Atyha közsébe való Bertalan Eszter nemrég megismerkedtek két fiatal-emberrel, Keszler Györggyel és Kohn Jó-zseffel. Az ismeretség, ahogyan az ilyenkor lenni szokott, az egyik városi parkban kez-dődött, vasárnap délután. A fiatalemberek a két csinos leány mögé szegődtek és nem tági-tottak nyomukból addig, amíg meg nem ismerkedtek velük. Amikor az ismeretség „kész volt”, akkor azután elővették legmézesebb szavaikat és, fűt-fát ígérve a két kis terem-tésnek, esti „randevut” erőszakoltak ki tőlük. Az első találkozást követte a második, a harmadik, — a tizenhat- és tizenhétéves két kis székely cselédleány rövidesen beleszédült a sok csábításba és — elbukott.

Néhány nappal ezelőtt ugy Szabó Klári, mint Bertalan Eszter azt vette észre, hogy — betegek. Borzalmasan elkeseredtek, hiszen szegények nem így képzeltek a szerelmet. — Valóságos buskomorságba estek, ezt a szé-gyent nem bírták elviselni. Összeültek a kony-hában és hamarosan tragikus cselekedetre határoztak el magukat: — mindketten be fognak ugrani a Bégába. Megirtak egy-egy bucsulevelet, amelyben bocsánatot kérnek szüleiktől, betették a ládájukba, amit a kony-

Kat elveszik s gyakran „rettenetes” „egycsbe” teszik őket.

Erről van szó kegyelmes professzor ur. Erről a borzalomról, amely korántsem speciálitása az aradi fogháznak.

Bizony, rettenetes fenyegetés ma, Ro-mániában a börtön, tul a szó értelmét rettenetességén, mert a lezüllött börtö-nök, de még a fogházak is eleven embere-k rettenetes temetőivé lettek! Felté-telezünk Jorga professzorról, a sokat be-szélő kormányelnökről, hogy nem tudja, milyen súlyos jelentősége van ma Ro-mániában a börtön szónak. Viszont a „megpenészedés” szakkifejezés komoly tudásra és szakértelemre vall.

Nos, hát mindegy. Csak regisztrálni akartuk, fel kellett jegyezni az erdélyi magyarság évkönyvébe s beinni minden kultürember emlékeztetőbe, — hogy ne csak Jorga Miklós tudjon a „megpené-szedésről”, — hogy a román börtönök kripták, szégyenfoltja Romániának és a huszadik századnak.

Viszont ha előzetes megfélemlítésre nem is, de „megrohasztásra” kiválóan alkalmasak. Sokkal inkább, mint azok a magyar börtönök, amelyekre Jorga mi-niszterelnök a magyar uralom alatt élő román újságírókkal kapcsolatban cél-zott. Kérdezze csak meg például Voicu Nitescut. Kényelmesebb és vidámabb élete volt neki a szegedi állami fogház-ban, mint most az ellenzéki sorban.

(b. k.)

mára a nagyjelentőségű lépés. Litvinov is alig tud a helyén maradni uj fekete ruhájába. (A népbiztos, mióta felesége teára invitálja meg a szomszéd országok diplomatáit, elegánsan öltözködik és egy genfi magyar szahónál leg-utóbb három vadonatúj öltönyt rendel). Az asztalnak ebben a sarkában ülnek Magyarország kiküldöttei is, akik közül Tánczos Gábor nyugalmazott lovassági tábornok sug valamit André Leroy fran-cia főkonzul fülebe és a francia diplo-mata körszakállá megértően bólongat hozzá.

Most a kisantant államainak kell meg-elégedésüket kifejezni a lemondó nyilat-kozat felett. Benes és Ghica herceg ro-mán külügyminiszter nincs még itt, Ti-tulescu csak az éjjel érkezett a Lidórtól és egyelőre úgy sugárzik róla a napfény, mintha még ma is a tengerpart homok-jában feküdne. Így hát a cseh delegátus, Krofta szólal fel, aki ama reményének adott kifejezést, hogy Németországnak és Ausztriának a vámszövetségről történt lemondásával teljesen új mederbe tere-lődik az európai népek kollaborációja.

Érdekes volt, hogy a közönség már ré-gen elhagyta — nagy föllelegzések mel-lett — az üléstermet, a titkárai között legutoljára ellépdelő Curtiusról és Scho-berről meg az olyan emberek leverté-ge sirt le, akik maguk is tisztában van-nak vele, hogy mekkora mártíromságot szenvedtek el.

SEIDNER IMRE.

hában hagytak — és azzal éjszaka kiosontak Rosenthal ur házából.

Az ügyeletes rendőr ma délelőtt jelentette a bűnügyi osztályon, hogy a Bégából két, székely parasztruhába öltözött leány holtes-tét fogta ki. Bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a halált fulladás okozta és egyben konstatalta azt is, hogy a szerencsétlen teremteseket megfertőzték. — A kihallgatások rövidesen nyomra vezették a hatóságokat, amelyek most megindították az eljárást a két lelkiismeretlen, vandál fiatal-ember ellen. Ebben a szomorú esetben a ha-tóságoknak most alkalomuk volna, hogy pél-dát statuáljanak és a legszigorubbán meg-büntessék a két csábítót, akik közvetlenül okai a két kis székely leány halálának.

Sándor király aláírta a választói jegyzékek összeállításáról szóló dekrétumot

Belgrád, szeptember 8.

Sándor király ma délelőtt törvényerejű dekrétumot irt alá, a választói névjegyzékek összeállításáról. Az új törvény rendelkezést értelmében a választói névjegyzéket ugyan-olyan alapon állítják össze, mint 1927-ben. Szavazati jog illet meg minden férfi állampolgárt, huszonegyévtől kezdve, katonatisz-tek, altisztek és tényleges sorkatonák kivételével.

Modern Mozdó BRASSÓ Tel. 518.
Ma, kedden okvetlen nézze meg a páratlan szépségű német éneklő zenélő filmünket
GROCK
Liane Haid, Betty Bird.
Magyar felirat. WESTERN beszélőgép.
JÖN! JÖN!
Nur am Rhein...
német filmoperette

aranszabadság és a szabadverseny jegyében!

Eddig csak hat kisebbségi színházgazdát kért koncessziót

Mavrodí újra nyilatkozik: „Bármelyik társulat bármelyik városban játszhatik...”

Bukarest, szeptember 8.
Tíz hónapja már, hogy életbelépett az új kisebbségi színházrendelet, amelyet a miniszterelnök és kultuszminiszter gondolatja szerint Mavrodí, az állami operák és színházak szintén új vezérigazgatója bocsátott ki s amely ezuttal élénk eszhangot keltett az egész magyar közönségben. A nevezetes rendelet egyenlőre a kerületi beosztás és korlátozott számú koncesszió-kiadás eddigi rendszerével helyett a román társulatokkal való egyenjogúsítás és szabadság tetszetős, de a családokból elvett érvényesítette a kisebbségi színjátszásra nézve is. Eppen ez az a körülmény, amely egyenlőségnek a jogosultságot az erdélyi magyar színházi kultúra csak akkor láthatná biztosan hasznát az új rendelkezések, ha eleve maga a kisebbségi magyarság egy erre hivatott kulturális szerve kezelné ezt a szabadságjogot s határozná meg, kik érdemeseek arra, hogy a szabad verseny és a közönség körletének a rostjába kerüljenek s így megszerezze a jogosultságot az erdélyi magyar Thália igazi képviselőjére. A román színházi hatóságok nem ismerik kellően, vagy ha ismerik is, nem ítélik meg elfogulatlanul a kisebbségi színház-

kultúra tényleges szükségleteit s ennél fogva alapos lehet az az aggodalmunk, hogy — esetleg jóhiszeműen is — az „aki bírja, marja” jelszóval buzdítanak a kisebbségi színjátszás amugyis siralmasan sivar templomába Thália hivatott főpapjai között sok lelketlen kalmárt, kalandort is. Ez pedig könnyen veszítést jelentheti máris megtépázott színházi kultúránknak.
Többek között ezek a megfontolások készítették bennünket arra, hogy ne hozsannázzunk elragadtatva ennek a valójában talmi egyenjogúsításnak és aranszabadságnak, amelyet az új rendelet az erdélyi magyar színházi művészet számára kajánul feltalált. Már csak azért is, mert nem feltétlenül üdvös nekünk az, ami a többségi nemzeti szempontokból annak tetszik. A román színjátszásnak egészen más a tényleges helyzete, mint a magyarnak, hiszen előbbi az állami támogatásnak számotlan fajtáját élvezzi, míg utóbbi kizárólag magára, illetve a kisebbségi magyarság rendkívül legyengült fenntartó-erejére van utalva.
Eszünk ágában sincs sajnálni az eddigi, még előnytelenebb rendszert. Azt tartjuk azonban, hogy — ha már nagyjelkészködni akart — a kormánynak ögre legalább ezen a téren kellett volna megadnia a kijáró autonómiát, azt a nemzetközi szerződés által is biztosított jogunkat, hogy magunk szabályozhassuk kulturális életünknek legalább ezt a tökéleteségi ágát. Mert a szabadság kihátásai attól függenek, ki kezeli, ki rendelkezik vele.

a román turné-társulatok nyolc napján kívül csak neki tartják fenn a színházat. Hogyisne! Hiszen ez visszavezetne az eddigi kerületrendszerhez! A teljes szabadság elvéhez ragaszkodunk. Eppen ma irtam át a belügyminiszteriumhoz, hogy ilyen értelemben utasítsa a városi előjáróságokat.
A vezérigazgató egészen belemelegszik: — Nem, nem engedem kijátszani rendeletem eredeti lényegét. Hisz éppen az a cél, hogy minden városban akár valamennyi társulat megfordulhasson és játszassék, mert csak így lehetséges az egészséges kiválasztódás. Hadd ismerje meg a közönség esetleg minden társulatot és azt pártolja, amely erre a leginkább érdekes...
Tehát igenis: aki bírja, marja!
— Nem panaszkodhatnak, kérem. — mondja aztán teljes meggyőződéssel Thália istenasszony romániai helytartója. — A megállapított arányban minden további nélkül megengedtem a magyar állampolgárságu színészek további ittmaradását, vagy beutazását... És meg fogom adni a koncessziót mindenkinek, aki a szabályszerű feltételeknek eleget tesz.
Ebben igazán nem kételkedünk s megnyugodva vonulunk vissza az előzőeken kolléga-vezérigazgatótól.
Szóval eddig csak hat, csupán hat... Számítsunk hozzá még ennyit, akkor is mindössze egy tucatnyi színházgazdát és társulatunk lesz. Még megérjük, hogy végeredményben nem is lesz több, mint eddig volt s a nagy szabadságot viheti az ördög. Ugy látszik, az eddigi vadászterületeket úgy letarolták, kiirtották az előző bérlők és a válság, hogy már nem is igen csábitják a szabad kalózokat. A kisebbségi magyar színészet nyilván meghalt, mielőtt a Mavrodí-féle aranszabadság megmenetelné a mohó szétmárcangolás magasztos művének...

Kik kérték eddig koncessziót?

Ilyen előzmények után nem kis kíváncsisággal keressük fel ismét Mavrodí vezérigazgatót, akivel annakidején éppen tettebb vázolt aggodalmainkkal kapcsolatban tanulságos vitát folytathattunk. Afelől érdeklődünk persze elsősorban, milyen kereslet nyilvánul meg a teljesen szabaddá tett magyar színházi koncesszió-préda iránt?
— Eddig nem sokan adták be koncesszió iránti kérvényüket, — jelentette ki Mavrodí vezérigazgató. — Tulajdonképpen szóra sem érdemes a számuk. Most még csak szervezkednek, hiszen jó néhány hét van még a szezon-nyitáshoz. Különben nem titok a dolog... — ezzel rögtön be is kéri Sadoveanu színházi vezérigazgatót, aki bemondja a névsort. Eszerint eddig a következők kérték koncessziót:
Janovics Jenő, Szendrey Mihály, Gáspár Jenő, Tompa Béla, Vigh Ernő és Bérczy Mihály.
Ezek nyilván már meg is szervezték társulatukat, mert az általános előírások szerint a kérvényhez mellékelni kell a társulat tagjainak a névsorát (valamennyiük állampolgárságának a feltüntetésével), a Színházszindikátus által látamozgató szerződéseket, az Isac Emil kolozsvári színházi felügyelő által jóváhagyott repertoárt, a szerzői jogokra nézve létesített megállapodásukat s le kell tenniük az óvadékokat, amelynek összege a társulat tagjainak felhávi gázsijával egyenlő.
A reflektánsoknak ez a száma egyelőre nem is sok, állapítjuk meg, de mindjárt megjegyezzük, hogy tudunkkal még több koncessziópréda egyezkedik a városokkal s csak ezután fogja benyújtani a kérvényt.
— Na, pedig egészen hiába egyezkednek a városi vezetőségekkel, — vág közbe Mavrodí. — A városi tanácsoknak rendeletem értelmében csak egy joguk és kötelességük van a színjátszást illetően: havonta 8 turné fenntartják a színháztermet a turnézó román társulatok számára, ezen túl viszont át kell engedniük bármely koncesszionált magyar színházgazdának, aki igényt tart rá. Nincs joguk egy társulat számára lekötni városukat és színházukat semmilyen meghatározott

időre. Ha egy városban két színházterem van, egyszerre két társulat is játszhatik ott, vagy olyan helységeken, ahol csak egytel rendelkezik, rögtön más társulat vonulhat be a színházba, mielőtt az előző távozott. Nem lehet senkit, egy színházgazdát sem favorizálni azzal, hogy

Az angol konzervatívok jobbszárnya új választást akar

Az új főpecsétör Peel lord konzervatív párti képviselő

London, szeptember 8.
A koalíciós kormány kompletté vált. Szombaton reggel megjelent az utolsó betöltetlen tárca miniszterének kinevezése is. A kormány főpecsétörévé a király Peel lord konzervatív politikust nevezte ki. Peel lordnak jut tehát, mint főpecsétörnek az a súlyos feladat, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket a munkanélküliség csökkentése érdekében. Alig lett azonban teljessé a kormány, máris arról szólnak igen komoly hírek, hogy a konzervatív párt a legközelebbi időn belül felmondja a koalíciót és a parlament feloszlására kényszeríti a kormányt. A konzervatív párt jobboldali szárnya egyre jobban sürgeti Baldwin, hogy kényszerítse ki minél előbb az új választások megtartását. A jobboldali szárny egyre növekszik számban és tekintélyben. Al-

lítlólag Neville Chamberlain is arra az álláspontra helyezkedik, hogy Baldwinnak az első adandó alkalommal ki kell lépnie a koalíciós kormányból és a választók elé kell állania. A konzervatív párt új választási programja százszázalékban a vámvédelem alapján áll. A konzervatív jobbszárny szerint soha kedvezőbb alkalom nem volt a konzervatív védvampolitika megvalósítására, mint most. Egyelőre még kérdés, engedni fog-e Baldwin a jobbszárny nyomásának, anynyi azonban feltétlenül biztos, hogy addig nem lép ki a koalíciós kormányból, amíg az alsóház nem hozza tétő alá a szanalási programot. A kedden összeülő alsóházi ülésnek valószínűleg egy hónapig tart, úgy, hogy az új választásokat a legjobb esetben is csak október második felében lehetne megtartani.

Lefogták egy közismert bukaresti magyar fezőrt

Óvadéksikkasztás vádjá Finkelstein Marcel ellen

Bukarest, szeptember 8.
Szenzáció-számba megy a főváros magyar köreiben, hogy a sziguranca közegei néhány nappal ezelőtt letartóztatták Finkelstein Marcel volt csiki fakereskedőt, aki az utóbbi években állandóan Bukarestben él s többnyire fantasztikus üzleti vállalkozásokkal tette magát közismertté a bukaresti magyar társadalmi életben. Ugyszólván mindenki közelről ismeri a fővárosi „piac”-nak ezt a szinte tipikus vállalkozó szellemű alakját s letartóztatásának titokzatos körülményei ezért keltehetnek érthető feltűnést.
Finkelstein lefogásának az okairól a legkülönbözőbb verziók keltek szárnyra, míg most sikerült pontos és hiteles információkat szerezniük róla. A sziguranca ugyanis mindössze két napi fogvatartás után átadta a rend-

őrprefekturának, ahol Franculescu felügyelő utasítására Dragomirescu komiszár folytatta le a nyomozást Finkelstein meglehetősen zavaros ügyében.
Eredetileg a sziguranca azért tartóztatta le, mert feljelentések voltak ellene, hogy nagy összeköttetései és befolyására hivatkozva, meg nem engedett módon kijáráásokat vállalt a hadirokkantak, az I. O. V. központjánál s ígéreteit nem igen váltotta be. Ezek a vádak nem igazolódtak be, illetőleg, amennyiben helyállónak bizonyultak is, olyan természetűek, hogy miattuk, — amint ezt Dragomirescu komiszár munkatársunknak kijelentette, — nem lehet eljárást indítani Finkelstein ellen, aki általában éppen arról nevezetes, hogy bámulatos ügyességgel tud uszkálni a büntetendő cselekményekről szóló paragrafusok zá-

Selymes lágyságu, omlós hajfűrtök:
ELIDA SHAMPOO

tonyai között.
Ezzel szemben a vizsgálat eddigi során a rendőrség rájött, hogy a tulságosan is értelmes Finkelstein ellen több régebbi keleti feljelentés áll fenn, még pedig már komolyabb váddal, óvadék-sikkasztás vádjával. Különböző grümdolási terveivel kapcsolatban ugyanis többektől kisebb-nagyobb óvadékokat vett fel, azon a címen, hogy létesítendő vállalatánál jó álláshoz juttatja őket, ebből azonban semmi sem lett, viszont az óvadékokat Finkelstein elfelejtette visszaszármasztatni.
Mindez már letartóztatása után derült ki s így Finkelstein egyelőre mégis fogva marad, noha az eredeti gyanúok nem volnának elegendők letartóztatásához.
A rendőrprefektus egyébként már befejezte ügyében a nyomozást s átadta az ilfovi ügyészségnek. Így a napokban a vizsgálóbíró fog dönteni afelől, hogy a közismert Finkelstein szabadon halászhat-e továbbra is a bukaresti „üzleti élet” zavaros vizeiben, avagy kis sanatóriumi kezeléshez jut Vacarestiben, ahol különben nem egy, még nála is közismertebb személyiség is üdült és üdül mostanában.

Dobrudsza visszakapcsolását követelik a bolgárok

Szofia, szeptember 8.
Stefanov Kristóf, volt dobricsi szenátor meggyilkolása miatt tegnap többhelyen gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak Románia elnemzetlenítő erőszakos politikája ellen és követelték Dobrudsza visszacsatolását az anyaországhoz. A gyűléseken több határozati javaslatot fogadtak el, amelyeket részben a kormányhoz, részben a Népszövetséghez terjesztettek elő.
Bulgáriában egyébként tegnap kommunista zavargások voltak több városban. Delbokiban a tömeg összeütközött a rendőrséggel, amely erre fegyverét használta. A kommunisták közül ketten meghaltak, heten megsebesültek.

Sztrájkbalépnek a tanítók, ha Jorgával nem lehet rendesen „kijönni”

Bukarest, szeptember 8.
Lapunk más helyén beszámoltunk arról a konfliktusról, amely a tanítók szövetsége és Jorga, mint közoktatásügyi miniszter között kitört. A fővárosban ma olyan hírek terjedtek el, hogy a tanítók el vannak határozva arra, hogy, abban az esetben, ha Jorgával nem lehet rendesen „kijönni”, — sztrájkbalépnek.

Szeptember 20-án lesznek az őszi pótérettségi vizsgálatok

Bukarest, szeptember 8.
A közoktatásügyi miniszterium körrendeletben közölte a tanügyi hatóságokkal, hogy az őszi pótérettségi vizsgálatokat szeptember 20-án tartassák meg. Együttal arra utasította a közoktatásügyi hatóságokat, hogy a pótérettségi jelentkezett hallgatók névsorát haladéktanul terjesszék fel a miniszteriumba. A vizsgáztató bizottságok névsorát a miniszterium a jövő hét folyamán hozza nyilvánosságra.

25 milliárdra csökkentik a jövő évi költségvetést

Bukarest, szeptember 8.
Most folynak az előkészületek a jövő évi állami költségvetés összeállítására. Az Adeverul értesülése szerint a már 38 milliárdra lecsökkentett költségvetés végösszege a jövő évben mindössze 25 milliárd lesz. Az Adeverul forradalmi ténynek minősíti ezt a takarékoságot, amely végeredményben 33 százalékkal csökkenti az állami költségvetést.
Corteanu, a költségvetési tervezet előadója ezt a szokatlanul nagyarányú költségvetéscsökkenést azzal indokolja, hogy az állam bevételeinek havi összege 2 milliárd lej, tehát az évi költségvetést is a reális bevételeknek megfelelően kell összeállítani.

REDOUTE MOZGÓ BRASSÓ Tel. 145
Ma kedden
„Kicszerélem a férjem”
Arvay szindarabja nyomán német, beszélő, zenés filmoperette **Ernde Berliner, Szőke Szakáll, Igo Sym és Fritz Schultze** a főszerepben.
Előzőleg: **Hóthírado és M.cky-Maus.**
Számozott helyek! Elővetél és előjegyzések naponta d. e. 10 óráig.
Következő műsorunk egy nagy sláger! Címe: **„Egy pezsgős éjszakán”** (Kopfüber ins Glück)
Víg, búvájos, lüktető tempójú és slágerekben gazdag.

Éjféltutáni interjú Sahbo Mangundo néger dobossal világpolitikáról, gyarmati kérdésekről és a fekete ember kulturájáról

„FÉKETE FELDBE TEREM Á JO BUZÁ”

Kolozsvár, szeptember 8.

Ejfélt után van már jóval. A belvárosi lakásban, nem is olyan misztikus félhomályban, meztelen táncosnők keringenek maguk körül a dzsesszbend forgatagos zenéje mellett. A zongoránál feltűnően intelligens arcú, szemüveges ur ül, Ur a szó legszorosabb értelmében. És ennek az urnak a bőre — feketebarán. Kirívóan rózsaszínű körme végigvillan a billentyűkön. A háta mögött egy másik néger az afrikai dzsesszdobot veri és maga mellett talán a legjobban az egész helyiségben. Ez a fiatalabbik.

A szünetben a fiatalabbik néger végigjárja az asztalokat, kedvesen köszönti a vendégeket — magyarul:

— Fon szerecsém. Egséggre.

Leül hozzánk. És a kedélyes mókázásból lassan a legérdekesebb beszélgetés fejlődik ki egy olyan kérdéstről, amely újabban egyre többet foglalkoztatja a világot. A négererkől.

Mindenekelőtt lássuk a személyi adatokat. Bemondja, hogy néger neve Sahbo Mangundo, németül viszont Alfred Mangundo-Kühlernek hívják. Született ezelőtt 37 évvel Kamerun keletafrikai, volt német gyarmat, Duala nevű fővárosában. Nős. A felesége európai, német nő, akitől három gyermeke van. Az egész család együtt kóborol a világban.

— Mikor került Európába?

— Husz évvel ezelőtt. A nagybátyámmal jöttem. Afrikában az a szokás, hogy amikor valaki Európába, vagy Amerikába indul, mindig magával visz valakit a rokonai közül. Hamburgban léptem először európai földre. Amikor megláttam az óriási óceánjáró gőzöst, amelyen tovább kellett volna utaznunk, nagyon megijedtem. Fokozta a rémületemet, hogy a kikötőben sok feketével találkoztunk össze és én azt hittem, hogy most valamennyiünket eladnak Amerikában rabszolgának. Mert nálunk otthon nem a pokollal és a boszorkánnyal ijesztgetik a gyermekeket, hanem azzal, hogy eladják őket Amerikába. Én tehát egyszerűen megszöktem a nagybátyám mellől és egy Leipzig melletti kis vidéki városban állottam meg. Ott vártam be, amíg az amerikai hajó elindult és azután visszatértem Hamburgba.

— A háború alatt nagyon jól ment a sorom. Kevés volt a férfiszemélyzet. Közben artista lett belőlem és kitűnő keresthez jutottam. Ekkor már Berlinben laktam. A németek eleinte nem sorozták a szinesbőrűeket. Én önként jelentkeztem, de nem vettek fel katonának. Később, amikor láttam, hogy mi is az a háború és, hogy nem akar négy hét, sőt négy hónap alatt sem véget érni, ahogyan eleinte mindenki hitte, eszem ágába sem jutott, hogy megint jelentkezsem.

Megkérjük, hogy beszéljen valamit a hazájáról és az ottani életéről.

— Kamerunban és általában Afrikában még az én gyermekkoromban is még sokkal holdogabban éltek a feketék. (Sohasem használja a néger szót.) Mindenkinek megvolt a kis háza, 5—4 asszonya, néhány száz méter földje, egypár háziállata. A földben minden megtermett, amire szüksége volt. Eladásra senki sem termelt. Nagyon sokan halászathoz éltek. Afrikában ugyanis minden falu, vagy város víz mellett fekszik. Az igények minimálisak voltak és így senki sem ismerte a gondot. A mi törzsünk, az Eve-törzs, közel lakik a tengerhez és lassanként az ország belsőjéből egyre többen húzódtak a kikötők felé. És itt a szükség, az európaiakkal való érintkezés révén, megindultak a civilizáció útján.

— A civilizációval haldoklónak indult a fekete ember ősi kulturája. Mi például már alig ismertük az Eve-nyelvet, mert német iskolában jártunk. A németek nagyon szigorúan vették ezt a dolgot. Nagyon hamar tanultunk meg németül. A fekete faj pihent faj és rengeteg östehetség van benne felhalmozódva. Bámulatos gyorsasággal tanulták meg az emberek a fehér kultúra és civilizáció újításait. A hátrányait is...

Amikor a fekete embereket mondja, beidegződött mozdulattal végigsimogatja néhány-szor balkezefejét...

— Szeretik Európát?

— Afrikában a fehérekkel való gyakori érintkezés folytán minden iskolázott fiatal ember vágyik megismerni azt a földet, ahonnan ezek a fehér emberek jönnek. És nagyon sokan indulnak el évente Európa felé... A feketék nagyon szívesen tanulnak. Ma talán még inkább, mint azelőtt. A franciák és angolok, akik a német gyarmatokat átvették, sokkal enyhébben kezelik ezt a kérdést, mint a németek.

És ezzel áttér a beszélgetés a világpolitikára. Mangundo meglegő tájékozottsággal tesz tanubizonyoságot ezen a téren. Ugy beszél, mint valami diplomata. De még érdekesebb

az, ahogyan beszédében többször is kihangsúlyozza:

— Wir deutsche... Mi németek...

Ő németnek, — saját szavai szerint, — 95 százalékos németnek érzi és tekinti magát. Pedig az apja, akinek kávéháza volt, a mohamedán vallást követte, az anyja pedig, Equeghe, — zsidó nő volt.

— Zsidó? Kamerunban vannak zsidók is? Fekete bőrűek?

— Vannak. Nem sokan. Valószínűleg Abessziniából kerültek oda. Elszórtan élnek az országban, a különféle törzsek között. Nagyon vallásosak. Ugyanazokat a rituális ceremóniákat követik, mint a másutt élő zsidók. Az idősebbek beszélnek és irnak héberül is. Magam is tudtam egy keveset héberül, de bizony majdnem mindent elfelejtettem. De így vannak ezzel a mohamedánok és

a zsidók is. Az új generáció elfelejti az ősi nyelvet és elhagyja a nemzeti szokásokat. Mindezt a modern kultúrával és az európai nyelvekkel cseréli fel. Azért lényegében mégis más kultúra lesz az, amely a fekete emberfaj körében most van kialakulóban. Talán mi leszünk a fehér kultúra örökösei és továbbfejlesztői. Friss vért hozunk az elöregedett erekbe. Van már fekete kultúra, ha sokan nem is tudnak még róla. Nem kell okvetlenül Amerikába menni érte, feltalálható már otthon, Afrikában is. Ott van például Libéria, az első független köztársaság... Kilenéves lehettem, amikor apám felkerekedett, otthagyta Kamerunt és Libériába költözött. Nagy hazafi volt és szeretne a szabadságot... Előbb-utóbb a többi afrikai ország is szabad állam lesz. Akkor legalább nem lesz az európaiaknak min összeveszniök... A há-

Ausztria 500 millió schilling kölcsönt kap a Népszövetségtől

London, szeptember 8.

Genfből érkezett hírek alapján Londonban arról értesültek, hogy a Népszövetség pénzügyi albizottsága Ausztria számára 500 millió schillinges kölcsön megadását javasolta.

Ugyanekkor az Agence Economique et Financiere értesülése szerint Ausztria már meg is kapta az átmeneti francia kölcsönt, amelynek összege 50 millió schilling. Ez az összeg az osztrák kormány a 150 millió schillinges angol kölcsön felmondott részeit pótolja.

„Mi az, itt magyarembert vezet a járásbiróságot?”

és ezekkel a szavakkal a bukaresti inspektor már el is mozdította Marosvásárhely legrégebbi bíróját, dr. Kelemen Lászlót

Marosvásárhely, szeptember 8.

Magyarorságnak lett áldozata márcél-holnapra dr. Kelemen László, a marosvásárhelyi járásbiróság vezetője. A kiváló és érdemes bíró hosszú évek óta, mint rangidős, áll a járásbiróság élén és mindenki meglepedésére teljesítette hivatalát. Román kartársai éppen úgy megbecsülték, mint annak idején magyar kollégái, akik különböző nyelvvizsgákon és vexatúrákon már régen elhullottak mellőle.

A napokban egy igazságügyi felügyelő érkezett Bukarestből Marosvásárhelyre és itt

„meglepődéssel” hallotta, hogy a járásbiróság élén magyar ember áll. Hiába volt, hogy ennek a régi magyar bírónak a működése ellen semmiféle kifogást találni nem tudtak, se kötelességmulasztást, se egyéb vádat nem produkálhattak a terhére, — a bukaresti inspektor egyszerűen kijelentette, hogy magyar ember a járásbiróság élén nem maradhat és Kelemen Lászlónak mennie kell.

Dr. Kelemen László ma már kézhez is kapta az elmozdításáról szóló értesítést. Helyét természetesen román bíróval töltik be.

A Népszövetség teljes tanácsa szó nélkül vette tudomásul a hágai döntőbiróság végzését

Magyarország újabb kölcsönt kér — Olaszország és a lefegyverzés

Genf, szeptember 8.

A német-osztrák vámunió ügyében hozott hágai szakvélemény tegnap, hétfőn délután került a népszövetségi tanács ülésé elé. A tanács tagjai nagy érdeklődéssel és érthető feszültséggel várták a vita megkezdését, amelyet előzetes megállapodás alapján mindössze 51 percre korlátoztak. A tanács elnöke rövid nyilatkozatot olvasott fel, bejelentve, hogy a tanács a hágai nemzetközi bíróság szakvéleményét tudomásul veszi s köszönetet mond a bíróságnak munkásságáért. Tudomásul vette Curtius és Schober szeptember 3-án tett nyilatkozatát, amely szerint Németország és Ausztria lemond a vámunió tervéről.

Minthogy az elnök bejelentéséhez sem a francia, sem pedig a német delegátusok nem fiztek megjegyzést, a nyilatkozatot a népszövetségi tanács egyhangúlag elfogadta.

S ezzel az aktussal a német-osztrák vámunió tárgyalásait a népszövetségi tanács be is fejezte.

MAGYARORSZAG UJABB KÖLCSÖNT KÉR A NÉPSZÖVETSÉGTŐL

A népszövetségi tanács hétfői ülésén soron kívül tárgyalták le a magyar kormány jegyzékét, amelyet Pelényi miniszterrevidens nyújtott át Sir Eric

Drummond főtitkárnak. A magyar kormány arra kéri a Népszövetséget, hogy anket útján vizsgáltsa meg Magyarország pénzügyi helyzetét és nyújtson segítő kezelt a pénzügyi rekonstrukció állandósítására.

Leroux spanyol miniszterelnök, aki a népszövetségi tanács ülésén elnökölt, felkérte Perényi miniszterrevident, hogy vegyen részt a tanácskozásokon. — A népszövetségi tanács rövid vita után a pénzügyi albizottsághoz utalta át a magyar kormány kölcsöntkérő jegyzékét.

OLASZORSZAG ÉS A LEFEGYVERZÉS

Római jelentés szerint a Giornale d'Italia arról számol be, hogy Olaszország katonai és fegyverkezési adatait memorandumban foglalták össze s azt rövidesen a Népszövetség elé terjesztik. A 43 oldalas okmány adatai szerint Olaszország mindössze 300.000 katonát tart, jöllehet a nemzetközi megállapodások értelmében 560.000 ember lehetne a hadsereg létszáma. A római lap szerint a memorandum teljes egészében nyilvánosságra hozták s ilyenformán Anglia és az Unio mellett Olaszország lesz a harmadik nagyhatalom, amely fegyverkezési adatait habozás nélkül nyilvánosságra hozza a leszerelési konferencia előtt.

Antineuralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos felzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban SzF 17171

már másképpen látják a világot, mint azelőtt.

Azt kérdezzük tőle, nem vágyik-e látni szülőföldjét.

— Dehogyan nem. El is fogok menni. De csatláddal nagyon sokba kerül. Legalább hétszáz márká. Előbb össze kell szedni egy pénzt...

Majd hirtelen ő tesz fel kérdést:

— Was ist das: fekete feldbe terem á buzá?

De nem várja be a választ. Gyermekes vetéssel szalad a pódiumhoz és belekezd egy új dalba. Magyar nóta. És énekel hozzá magyarul. Látszik, hogy büszke a hatásra a jóleső, széles mosollyal vágja zsebre a teremben zugó vastapsot.

Bányai Ernő

Ujra tanácskozik az indiai konferencia

London, szeptember 8.

Hétfőn délután az alkotmányügyi bizottság ülésével megkezdődött a januárban felbeszaktott indiai konferencia. A bizottság tagjait Sharkoy lordkancellár üdvözölte, amire MacDonald miniszterelnök a következő választ adta:

Bármiféle változások is történtek Angliában január óta, az a cél, hogy Indiával megteremtés az összhangot, semmit sem változott. A most megkezdett tanácskozások talán soha vissza nem térő alkalmat szolgáltatnak arra, hogy India és Anglia között végre megértést teremtsenek.

Mit csinál Alfonz király Budapesten

Budapest, szeptember 8.

Alfonz spanyol exkirály, aki Izabella hercegnő halála alkalmából tudvalevőleg Budapestre érkezett, tegnap délben József főherceg autóján Alcsutra utazott, ahol József, József Ferenc főhercegekkel és Augusta főhercegnővel ebédelt. A délután folyamán az exkirály visszaérkezett a Ritz-szállóba, majd fél hat órákor, Miranda herceg kíséretében, Andrássy Géza gróftól látogatta meg, onnan pedig vacsorára Frigyes főhercegre ment, Budára. A kora esti órákban Alfonz hazahajtott a Ritzbe és lakosztályában aludni tért.

Agyonlőtte magát Grossmann tábornok a Mackensen hadsereg keleti hadszíntérének főnöke

Berlin, szeptember 8.

A zürichi törvényszék értesítette a berlini moabiteni törvényszéket, hogy Grossmann Henrik, szolgálatonkívüli porosz tábornok Zürichben öngyilkosságot követett el és meghalt. A tábornok ellen tavaly Osztdében két fiatalember feljelentést tett erkölcstelen üzelmek miatt, mire a tábornokot letaróztatták és négyhavi fogházra ítélték, később azonban kaució ellenében, szabadlábra helyezték. — Grossmann legutóbb levelet irt berlini ügyvédjének, amelyben közli, hogy nem tudja a szegényt elviselni. Az öngyilkos tábornok hatvanöt éves volt és a világháboruban Mackensen törzskarában, mint a keleti hadszíntér főnöke működött.

Bukarest — Kisenev között fog közlekedni Románia leggyorsabb vonata

Bukarest, szeptember 8.

A CFR vezérigazgatóság rendelete alapján szeptember 15-én helyeziik forgalomba a Bukarest és Kisenev között közlekedő Rapid-vonatpárt, amelynek neve Unirea-Rapid lesz. Ez az új gyorsvonat a Bukarest és Kisenev között levő távolságot 8 óra 22 perc alatt teszi meg és Bukarestből 6 óra 16 perc alatt jut el Jassiba. Menetideje a romániai vasúti sebességekhez képest valóságos gyorsasági rekordot jelent.

A román sportszövetség a király elé viszi a magyar csapatok kitiltásának ügyét

A magyar csapatok soha sem üztek politikát — mondja Luchide, a Román Futballszövetség elnöke

VESZÉLYBEN A ROMÁN—MAGYAR SPORTBARÁTSÁG, AMELY AZ UTOBBI IDŐBEN KEDVEZŐEN KIMÉLYÜLT

Bukarest, szeptember 8. Rövidesen jelentette a B. L., hogy a belügyminiszter rendeletileg váratlanul kitiltotta az ország területéről a magyar futballcsapatokat. Ezzel tehát sikerült megint belevinni a politika riktó színeit a sportba, amely a békét jelentette a nemzetek között és amely csak addig sport, amíg politikamentes.

Mint már hangsúlyoztuk, a belügyminiszter tiltó végzése úgy román, mint magyar sportkörökben kínos visszatetszést keltett.

Érdekes, hogy a belügyminiszter a lakonikus rendeletet semmivel sem indokolja, csak azt mondja, hogy irredentizmust terjesztettek és veszélyeztették jelenlétükkel az államrendet. Elmulaszt azonban egyetlen olyan esetet is felsorolni, amely ezt látszana igazolni.

LUCHIDE FOOTBALLSZÖVETSÉGI ELNÖK SZENZÁCIÓS NYILATKOZATA

Az első értesülések kézhezvétele után felkerestük Luchidét, a Romániai Sportszövetség főtitkárát és a Footballszövetség elnökét, aki a betiltó rendelkezéssel kapcsolatosan a következő feltűnést keltő nyilatkozatot tette — Őszintén megvallva — mondta a román futballszövetség elnöke — min-

A román—magyar sportbarátság jelentősége

— A belügyminiszter rendeletét — folytatta nyilatkozatát Luchide — összekötöttségbe hozzák azzal a muló incidenssel, amely a kolozsvári Universitatea—Ujpest mérkőzés kapcsán robbant ki. A verzió azonban nem felel meg a valóságnak, tekintve, hogy

az említett mérkőzés vasárnap zajlott le, a betiltó rendelkezést pedig másnap reggel adta ki a belügyminiszterium. A rendelkezés tehát valószínűleg már szombaton készen volt, csak nem került sor annak kibocsátására.

Hangsúlyozom, hogy a hatósági beavatkozás teljesen indokolatlan.

A magyar csapatok ugyanis mindenkor a legrendesebben viselkedtek romániai turnéjuk alatt

és a footballal kapcsolatos incidensen kívül soha nem provokáltak. Azt is meg kell állapítanom, hogy a magyar csapatok nem foglalkoznak politikával. Külö-

ket épp olyan váratlanul ért a belügyminiszter tiltó rendelkezése, mint az egész ország sportközvéleményét. Egy héttel ezelőtt ugyanis egy rövid átiratot kaptunk az Országos Sportszövetségtől, amelyben értesítenek, hogy a belügyminiszter megíltotta a magyar csapatoknak az országba való bejvetelét. Az átirat közli a belügyminiszter rendelkezését, mely rövid, lakonikus és semmi indokolást nem tartalmaz.

Ez a rendelkezés teljesen érthetetlen, mert azt az arra hivatott sportszövetségek tudta és meghallgatása nélkül adták ki, minden előzetes vizsgálat nélkül. Az átirat vétele után azonnal összehívtuk a futballszövetség végrehajtóbizottságának rendkívüli ülését, amelyen megbíztuk Leucuta elnököt, az országos sportszövetség vezetőjét, hogy

a rendelkezés tisztázása végett lépjen összeköttetésbe az illetékes hatóságokkal

és bírja azokat a rendelkezés visszavonására. A közbenjárások azonban eredménytelenek maradtak.

A magam részéről ki kell jelentenem, hogy az esetet a legsajnálatosabbnak tekintem és elítélem, mert az érthetetlen rendelkezést valósággal ellenünk hozták meg.

nösen a pestiek nem, amelyek mind professzionista egyesületek s nem pedig hazafias alakulatok, mint ahogy azt az elhamarkodott rendelet kiadói elképze-

lik. — A magyarországi futballcsapatoknak romániai turnéi mindenkor hozzájárultak ahhoz, hogy a romániai sport színvóját emeljék, tekintve, hogy a csapatcsere csak kedvező hatású lehet bármely állam sportéletére nézve.

Naivság továbbá azt is fetélelzeni, hogy az ugynevezett kollektív utlevelek arra szolgálának, hogy kémekeket importáljanak az országba.

A kémekek rendszerint külön utlevelekkel utaznak: így van ez az egész világon, amióta a hivatásos kémkedést ismerik.

A király elé

— Tekintve, hogy hatóságok csökönnyösen ragaszkodnak a kitiltáshoz, a romániai sportszövetségek elhatározták, hogy a legmagasabb fórumon fogják követelni a rendelet visszavonását.

Leucuta ur, a romániai sportszövetségek elnöke hétfőn kihallgatáson megjelenik őfelségénél. A kihallgatás kapcsán többek között szóvá fogják tenni a magyar csapatok kitiltását is. Meg vagyok győződve, hogy a királyi audiencia után megváltozik a hivatalos közegek álláspontja, amely a jelenlegi formájában teljesen indokolatlan.

Értesüléseink szerint a tiltó rendelkezést a dési rendőrprefektúra egy átirata alapján foganatosították. Az átirat részleteit magunk sem ismerjük, de nem tudom felfogni ép ésszel, hogy miképpen lehet kiadni ilyen nemzetközi jelentőségű intézkedést egy olyan városból származó panasz alapján, ahol a sportot jóformán csak az újságokból ismerik és ahol talán soha nemzeti mérkőzés még nem volt. Ezekután majd az elrejtett zugokból fogják a sportot irányítani, amikor a fővárosban törvényesen elismert hivatalos szövetségek működnek.

A ROMÁN—MAGYAR SPORTSZÖVETSÉG KÖZÜTT ÁLL A JÓVÍSZONY

Luchide elnök ezután rámutatott arra, hogy a román—magyar sportbarátság hosszú és fásasztó előkészületek után tulajdonképpen két évvel ezelőtt kezdett kifejlődni. A bukaresti sportszövetség összeköttetésbe lépett a budapestivel és hosszú levélváltás után a két ország szövetségesei a legmelegebb barátsági kapcsolatokat teremtettk meg. Mielőtt még ez a barátság létrejött volna, a magyar csapatoknak nem volt szabad az országba bejönni csak nagyrítván és akkor is a kormány rendkívüli engedélyével. A két állam sportszövetségeinek megbékülése, illetve összeharatókozása után a nemzeti parasztpárti kormány megnyitotta az ország kapuit a magyar

csapatok számára, amelyek azóta rendszeresen turáznak úgy Erdélyben, mint a főkirályságban, sőt nemrégben lezajlott az első román—magyar nemzetközi footballmérkőzés is Bukarestben, amely a magyarok minimális győzelmével végződött.

— A két év alatt — fejezte be nyilatkozatát informátorunk — a bukaresti és budapesti sportszövetségek között a viszony a lehető legbarátságosabb és meg vagyok győződve, hogy a hatóságok elhamarkodott intézkedése sem lesz elég ok ahhoz, hogy ezt a jóviszonyt megszarva.

AMIRŐL A BELÜGYMINISZTERIUM MEGFELEDKEZETT

A feltűnést keltő nyilatkozat után érdeklődni próbáltunk a belügyminiszteriumban a rendelkezés eredete felől, a

miniszterium kapuit azonban elzárták a külvilágtól és így minden igyekezetünk hiábavalóan bizonyult. Érdeklődtünk a szigonyán, ahol viszont azt válaszolták, hogy a rendelkezést a belügyminiszterium adta ki, és így az egész ügy komplexuma annak a hatáskörébe tartozik.

A sovinizmus fegyverei tehát megint ropogni kezdenek. A belügyminiszter azonban — nem lévén sportember — a rendelet kiadása alkalmával egy olyan ténykörülményről feledkezett meg, a mit ha tudott volna, bizonyára megfontolta volna a dolgot, mielőtt a parancsot aláírta volna.

Arról van ugyanis szó, hogy október ötödikére van Budapesten kitűzve a román—magyar válogatott nemzetközi footballmérkőzés. A pesti meccs tulajdonképpen revanzsza lesz a bukaresti mérkőzésnek. Nem tudjuk elképzelni, hogy a tiltó rendelkezés után milyen sorsa lett ennek az Európaszerte beharangozott mérkőzésnek, amely Romániára nézve — a nemzetközi szokásokból kifolyólag kötelező. Ugyhiszem, ezen nem gondolkodott a belügyminiszterium, mert ha igen, hamarosan rá jött volna arra, hogy az indokolatlan rendelkezéssel sokkal többet árt a romániai sport presztízisének, mint amennyit használ az államrendnek.

Igy fest tehát az igazi megvilágításban az elhamarkodott sovinizmus, amely váratlanul sportolni kezdett.

Seres Miklós

A tanítók nem ijedtek meg Jorgától

Az országos szövetség bizalmat szavazott Toni professzornak és törvénytelennek minősítette az iskolakezdet, valamint a beiratási és másfajta iskolai illetékek szedését

Bukarest, szeptember 8. A romániai tanítók szövetségének központi bizottsága szeptember 6-án, vasárnap ülést tartott Bukarestben és foglalkozott többek között azzal a súlyos elmentéssel, amely

Jorga közoktatásügyi miniszter és Toni professzor,

a szövetség elnöke között fennforog. A szövetség központi bizottsága bizalmat szavazott elnökének és helyeselte eljárását a miniszterelnökkel szemben, s egyúttal tiltakozott a fegyelmi bejelentések ellen, amelyekkel Jorga fenyegetőzött. A vezetőség ezután úgy döntött, hogy

Jorga tilalma ellenére is megtartja a tanítók országos kongresszusát.

még pedig október 25-én és 26-án, mint-hogy mind a kettő ünnepnap.

A tanítók szövetségének központi bizottsága ezután megállapította, hogy a közoktatásügyi miniszteriumnak az a rendelete, amely

a tanév megnyitását szeptember elejére tette, törvénytelen.

Tiltakoztak az ellen is, hogy az iskolaigazgatókat a jövőben választás útján jelöljék ki. Nagy elkeseredés hangján tiltakoztak az ellen is, hogy a tanítók 4—5 hónapos késéssel kapják meg fizetésüket. Végül megállapították, hogy miután a törvény az elemi oktatás ingyenességét rendelte el, az életbeléptetett beiratási és másfajta illetékek törvénytelenek.

Miért halasztotta el újra a Népszövetség a Csiki Magánjavak ügyében a döntést?

Nem a petíció aláírói adtak be újabb kéréseket, hanem a román delegátus helyezte kilátásba újra a „sürgös” megegyezést

Csikszereda, szeptember 8. A Székelyföldön óriási meglepetést váltott ki az a hír, hogy a népszövetségi tanács ülésén a Csiki Magánjavak ügyében beadott petíció tárgyalását ismét elhalasztották, a kérdést ismételté japán delegátus következő indoklására: A Csiki Magánjavak petíciójának aláírói

újabb kéréseket nyújtottak be a Genfbe kiküldött delegátusokhoz s ennek következtében újabb adatok beszerzése vált szükségessé.

Ez az indoklás egészen különös és érthetetlen misztifikációt jelent ismét a Csiki Magánjavak nemzetközi bizonytalomná vált problémájában. Megállapítható ugyanis, hogy

a Csiki Magánjavak petíciójának aláírói azok jogi képviselői nem adtak be semmiféle kérvényt, amely indokolhatott volna a nép-

szövetségi tanács elhalasztó végzésének.

A legutolsó lépésről, amely a Csiki Magánjavak likvidálása ügyében történt, már beszámoltunk. A kormány képviselői és a petíció aláíróinak jogi képviselői augusztus 29-én Bukarestben értekezletet tartottak s ezen szóbelileg közölték a kormánnyal a megegyezés alapelveit. Azóta újabb lépés, sem a kormány, sem a Népszövetség felé nem történt a Csiki Magánjavak részéről.

A genfi határozat ügyében is az az igazság, hogy az elhalasztás nem az érdekelte székelyek kezdeményezésére történt, hanem a román kormányéra.

A román delegátusok kérték a kérdés levételét a napirendről és a tárgyalás elhalasztását a népszövetségi tanács 1932 januári üléséig.

A román delegáció azzal indokolta a kérést, hogy addig megegyezést remél a Csiki Magánjavak tulajdonosaival.

HA BUTOR

LEGYEN:

SZEKELY & RÉTI

BUTOR-
GYÁRÁBÓL

MAROSVÁSÁRHELY
BUKAREST
BRASSÓ
NAGYSZEBEN

MOTTO:
ELSOKÉZBŐL — A LEGJOBBA —
LEGOLCSÓBBAN, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL!

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ
BRASSÓ

Ma szept. 8 án. kedden utoljára

Hokus-Pokus
Főszerepben: Lillian Harvey és Willy Fritsch
Ezenkívül:
Max Schmeling és Young Stribling
boxmérkőzése a világhajnoki címért.

Extraszáger! Jön! Extraszáger!

„TÜZ AZ OPERÁBAN”
Főszerepben: Gustav Fröhlich, Nioxa Engström
A berlini opera énekesei:
Olympia Jarmila Nowotna
Nicolaus Irmand Gross
Tannhäuser Hendrik Appels.

Hírek

A NAGY SEBÉSZ

Olyan Stere működése
Mint egy sebész működése...
S nem fertőzik senki ere,
Sterelizálja a Stere.

MESE A KIS HAMISRÓL

Seres Max kollégánk, tejet
Valódi huszlejes helyett
Hamissal fizet s ez hiba,
Ezért volt egy nap dutyiba.

Azt se tudja, kitől kapta
S Max a kezét összezsápta,
Bukarestben agg és gyermek,
Mint a rossz pénz, ugy ismernek.

NEMES FERENC

KÉT AMERIKAI PÍLÓTA ELINDULT A CSENDES-ÓCEÁN ÁTREPÜLÉSÉRE. New-yorkból jelentik: Allen és Nyole amerikai repülők hétfőn, keleti normálidő szerint fél 1 órakor egyfedelű repülőgépeikön elindultak a Csendes-óceán átrepülésére. Céljuk az, hogy Seattle-ban érjenek földet, amely 4465 mérföldnyire van indulási helyüktől.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapesti táviratozások: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint jórészt felhős, enyhülő idő várható, nyugaton szörványos esőkkel.

HATALMAS TŰZ PUSZTÍTOTT SARMISGETUZAN. Déváról jelentik: Szombaton délelőtt tíz óra körül Sarmisgetuza község egyik háza kigyulladt. A község lakosságának nagyrésze szerencsétlenségre a községhez közel fekvő Hátszegen, a vásárbán volt, úgy, hogy a faluban maradt pár öreg ember és gyerek nem bírták a tüzet még lokalizálni sem. Az egyik idős gazdának az a mentőölete támadt, hogy a hátszegi tűzoltóságot kéne értesíteni, s eközben a jegyző már telefonon értesítette is a tűzoltóságot a tüzről, amely ekkor már a szomszédos házakba is belekapott. Mire a tűzoltóság a helyszínre érkezett, tizenöt ház állott a pusztító lángok alatt. A hátszegi tűzoltóságnak csak nagy erőfeszítések mellett sikerült a tüzet lokalizálni, és egyidejűleg megmenteni még azon tárgyakat, ami még nem váltott teljes egészében a lángok martalékává. A tűz oka eddig még ismeretlen, a vizsgálatot bevezették.

Oh idők, oh erkölcsök!

A megfeneklett morál.

AZ APJA SIRJA VOLT A SZALLÁSA ÉS INNEN MENT LOPNI. Tudósítónk jelenti: Rác Lajos csikiesi származású, négy gimnáziumot végzett munkanélküli kertész behatolt Gligorescu csikszeredai mérnök lakására, azon szándékkal, hogy lopjon. Közben a mérnök két barátjával hazaérkezett, lefűlelte és átadta az éppen arra járó Popescu rendőrkormányosnak. A kihallgatás során beismerte, hogy nyolc betöréses loppást hajtott végre Csikszeredában. Két hónappal ezelőtt érkezett a városba és azóta lopásból tartja fenn magát, mivel tisztességes elhelyezkedést nem kapott. Amióta Csikszeredában van, a római katolikus temetőben, édesapja sírján alszik, nem lévén annyi pénze sem, hogy lakást bérelhessen magának. A lopott holmikat is ide hordta és használta fel szükség szerint. A csikszeredai rendőrség holnap adja át az ügyészségnek a szerencsétlen embert.

MUNKASSORS. Tudósítónk jelenti: Moldován Zakariás vasuti munkás a Csikszentdomokos és Marosfő közötti pályatesten dolgozott és ugyanekkor ezen a pályán egy tehervonat tolatott. A vonat közeledtével őt akart szaladni a pályatest ellenekző oldalára, de megcsuszott és az egyik vagon úgy megütötte, hogy eszméletlen állapotban szállították a megyei kórházba, állapota életveszélyes.

ŐSZIRE ÉS TÉLIRE a „Trinaco” csernovici harisnya- és kötöttárugyár, összes bevételének legjobbnak ismert gyártmányait, „Trinaco” az ország legjelenteknyebb gyára és vezető szerepet foglal el minden minőségű áru harisnya és fehérnemű áruban. Őszi vásárlásánál kérje a „Trinaco” harisnya és fehérnemű bemutatását. Egészen biztos, hogy Ön is be fog lépni barátaink sorába. „Trinaco”-nak nincsenek fiókjai, a „Trinaco” árut megkapja minden szakmabeli üzletben.

AZ ANGOL KIRÁLY 50.000 FONTTAL CSÖKKENTETTE CIVILLISTAJÁT. Londonból jelentik: Sir Frederick Ponsorby, az angol király főtárnokmestere, az uralkodó parancsára arról értesítette MacDonald miniszterelnököt, hogy a nemzeti szükségállapot idejére 50.000 fonttal csökkenteni civilistája összegét s egyúttal a királyné, valamint az uralkodócsalád többi tagja civilistájának csökkentését is indítványozta. A walesi herceg, aki nem élvez civilistát, jövedelméből 10.000 fontot ajánlott fel. MacDonald megleghangú köszönetet mondott az uralkodócsalád áldozatkészségéért, a mi ragyogó példát szolgáltatott a nemzetnek, a súlyos terhek elviselésére. Az angol király civilistája évente 470.000 font. A királyi család többi tagjai évente 106.000 font fizetést kapnak. A walesi herceg 66.713 fontot élvez a cornwalli birtokok jövedelméből.

VEREBES ERNŐ MEGNÖSTÉLT ÉS LETAGADTA A HAZASSÁGKÖTÉST. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung értesülése szerint Verebes Ernő, a népszerű magyar filmszínész megnősült. Feleségül vette Kohn Idy bécsi uszóbajnoknőt. Verebes Ernő megkísérelte a hírt megcáfolni, mire a lap az anyakönyvi lap hiteles másolatával vágta el a további vitát. Verebes és felesége Párisba utazott nászútra.

A HALOTT VENDÉG. A Dublin melletti Pouth Castle-ben, a Gainspord-család birtokán halottal lakomázik a meghívott vendég. Egy bosszúálló lelkületű hölgy, aki vagy 500 évvel ezelőtt halt meg, kegyetlen megtorlással fenyegette meg egy ellene elkövetett sértés miatt a családot, ha örök időkre nem tartanak fenn számára a löncsnél helyet. A mindenkori családfő hinen teljesítette ezt a feltételt. Az asztalfő mellett üres szék áll, amelyet az inas, mihelyst a család tagjai helyet foglalnak, visszatol, mintha egy láthatatlan vendéget akarna leülésre invitálni. Annak rendje-módja szerint minden egyes fogást külön feltárlanak a halott vendég számára is. Az étkezés befejezése után a családtagok, míg az inas a széket visszatolja a helyére és mély meghajlással köszön el a láthatatlan vendégtől.

UJABB FÖLDRENGÉS BELUDZSISZTANBAN. Londonból jelentik: A beludzsisztáni Quettában tegnap újból heves földrengés történt. A veszedelembe jutott vidékről 8 ezer ember elmenekült.

SZÉTTÉPTE A BOMBA, AMELYET MÁSNÁK SZÁNT. Génából jelentik: Domenico Bovono huszonnyolc éves génuai gyáros lakásán tegnap éjszaka súlyos robbanás történt, amely Bovono mindkét karját letépte, anyját pedig megölte. A rendőri nyomozás rendkívül érdekes eredményre jutott. Kiderült ugyanis, hogy Bovono egy franciaországi antifascista szervezet tagja és már több bombamerényletet követett el Bolognában, Torinóban és Génában. Bizonyosra veszik, hogy Bovono a most felrobbant bombát egy újabb merénylet céljaira akarta felhasználni és ez robbant fel a keze alatt. Bovono állapota rendkívül súlyos.

ÖT KÉSSZURASSAL MEGÖLTE A FELESÉGÉT EGY SVÁB PARLAMENTI KÉPVISELŐ SÓGORA. Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség ma letartóztatta Feil János Réthát-községbeli jómódu sváb gazdálkodót, aki néhány nappal ezelőtt öt késszurással megölte feleségét. Feil azóta bujdosott és öngyilkos akart lenni, előbb azonban el akarta költeni huszezer lej készpénzét. Feil a sógora Weller Hans sváb parlamenti képviselőnek és tettét azért követte el, mert évek óta rendkívül rossz viszonyban élt feleségével.

VÉGÉHEZ KÖZELEDIK A „NAUTILUS”-KALAND. Londonból jelentik: Wilkins kapitány legutóbbi jelentése szerint a „Nautilus” viharos tengeren és szélben igyekszik a Spitzbergák északi csucán lévő Veirgoba, a melynek partján grivitációs és mágneses megfigyeléseket folytat. Ezzel azután be is fejezi sarkvidéki kalandos kirándulását.

A GERINCÉT TÖRTE EGY FÖLDMŰVES, AKINEK A LOVAI MEGBOKROSODTAK. Marosvásárhelyről jelentik: Vescán Miklós topliczai földműves hazafelé tartott szekérével. Az országuton lovai megbokrosodtak egy autótól és a szekeret olyan szerencsétlenül borították fel, hogy gazdájuk a hátgerincét törte és nyomban meghalt. A szerencsétlen ember ötvenhétéves volt.

A SZÁZAS LEVELEZŐLAPCSOMAGOKBAN MINDIG KEVESEBBET KÜLDENEK BUKARESTBŐL A TRAFIKOSOKNAK. Marosvásárhelyről jelentik: Az itteni trafikokosok panasszal fordultak a postaigazgatósághoz, a miatt, hogy az eladásra kapott százas levelezőlapcsomagokból rendszeresen hiányzik kéthárom darab. A trafikokosok száz levelezőlap után három százalékot kapnak, tehát hat lejt keresnek, de ilyenformán még ezt a csekély keresetüket is megrövidítik. A postaigazgatóság válaszában közölte, hogy a csomagokat így kapják Bukarestből és a hiányért nem felelhetnek. Most Bukarestben a központi igazgatóságnál próbálnak orvoslást keresni az érdekeltek.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kizsírítja az emésztőutakat. Közkeletű jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HAZASSÁG. Klein Erzsébet, Klein Vilmos nagykereskedő lánya (Petrozseny) és Calciu Péter okl. mérnök (Livazeny) házasságot kötöttek.

VALSÁGOS IDŐKBEN

Borbély: Parancsolja a haját levágtatni, uram?
Kétségbeesett kereskedő: Nem. A fejemet... (London Tattler.)

MAGAS KOR ELŐNYE

Bizony, uram, én vagyok a legöregebb ember a faluban és elmondhatom, hogy egyetlen ellenségem sincs.
Látja, ez szép dolog.
Szép bizony. Hál' Istennek, mind meghaltak már régen. (Detroit News.)

SZIGORUAN FOLYIK AZ ADÓBEHÁJTÁS MAROSVÁSÁRHELYEN. Tudósítónk jelenti: A városban ismét rendkívül szigoruan folyik az adóbehajtás, különösen a kisiparosoknál. Tegnap egy Grün Armin nevű szabótól, ötezer lej hátráléka fejében, elvitték szabáspultját, falitükrét és varrógépét. — A szerencsétlen embert ezzel természetesen tönkretették.

LETARTÓZTATTAK EGY HAZASSÁG-SZÉDELGŐ ASZTALOSMESTERT. Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség ma letartóztatta Kovács János harmincöt éves asztalost, abban a pillanatban, amikor egy kisodai leánnyal meg akart esküdni. Ez a leány lett volna Kovács harmadik felesége. Az első kető, egy Streifeld Lea nevű brassói és Nagy-György Erzsébet temesvári nő már eddig is a felesége volt és így Kovács János trigamiát követett volna el.

ELJEGYZÉSI HIR. Feld Gitus urleányt Nagyszébenből eljegyezte Rosenberger Áron, Szilágyosmlyórol.

CSAK SZEPTEMBER 10-IKE UTÁN LEHET SZÓ A MAGYAR FOOTBALLCSAPATOKAT KITILTÓ RENDELÉ VISSZAVONÁSÁRÓL. Bukarestből jelentik: Legújabb értesülésünk szerint Leucutza, a Román Sport-szövetség elnöke, csak szeptember 10-ikén jelenik meg a király előtt és így csak ezután lehet szó a magyarországi footballcsapatok bejövetele ellen kiadott tilalom visszavonásáról. Az erről egyes erdélyi lapokban közölt hírek tehát koraiak.

HEGEDÜKTATÁS. Weinberger Emil hegedűművész és pedagógus sztudiumában, Brassó, Kolostor-utca 7. (Európa-udvar), I. emelet, a beiratkozások már megkezdődtek. Hegedűórák, a kezdő foktól a legtökéletesebb kiképzésig.

BRASSÓI ORVOSI HIR. Id. Dr. Flechtenmacher Károly, Brassó, Vár-u. 108, telefon 561, visszaérkezett. Rendel: fél 12-1 óráig.

DR. SALUSINSZKY Jenő, szülész, urológus, urológus, rendelőjét átköltöztette Brassó, Voevodul Mihai (Kolostor-u.) 26-34. alás fszt. Rendel női betegeknek d. e. 11-12 és d. u. 3-5; férfiaknak d. u. 6-8-ig. Diathermia és quarzkezelés.

A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIREI. Hosszas hajtsa után sikerült elfogni Válcseán Török Pétert, egy pénzhamisító banda tagját, akinek társait már előzetesen letartóztatta a brassói rendőrség. Töröknek 70 darab hamis ezerlejes találtak, amelyeket a szélhámos, elfogatása következtében, már nem tudott értékesíteni.

Amortizációs kölcsönök
városi házakra lej értékben, 10-40 évi időtartamra folyósítottunk
Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet R. T.
Szép-neca 1. Szg

Nyugodtan aludni
csak az tud, ki pénzét a mal bizonytalan időben és gazdasági krízisben aranyjárdékba fekteti be, amely 12% kamatot hoz és ezen kamatot, valamint a tőkét több mint 1000 bel- és külföldi bank arany-dollárban, lejben, angol fontban, svájci frankban, német márkában garantálja és fizeti.
Közelebbi feirvilágosítással szolgál
GERMANIA, AG. Timişoara, IV. Str. Bonnaz 15.

Fürdőszoba-
berendezési cikkek, gáz és források állandóan raktáron.
„Armatura” r. r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

Gratis felvilágosítás!
Küldje azonnal aláírását és születési évét professzor Djek-nek, ki mint a világ legjobb pszichografologusa egész életre szóló jóslást küld Önnek és minden bonyolult ügyében (per, házasság, betegség, szerelem) biztos kibontakozások segít.
Mellékeljen 21 lejes válaszbélyeget.
Bucureşti, Sosea Magurell 18.

HÖLGYEIM! HÖLGYEIM!
Csinos, fess alakot, sikkos megjelenést csak a Steinmetz féle
fűző és melltartó
biztosít. Orvosiilag ajánlott higiénikus kényelmes. — Mérsékelt árak! — Előzékeny kiszolgálás!
Szíves támogatást kér
Steinmetz Kálmánné
BRASSÓ, Hosszu-utca 21. szám

SPORT

Országos rekordot futottak a bukaresti marathoni bajnokságban

Gáll Lajos (Brassói MTE) a második helyezett

Bukarest, szeptember 8.

Az országos marathoni bajnokság nagy sikerrel folyt le vasárnap Bukarestben. A 42 kilométeres távot a versenyzők jó kondícióban futották le és az első helyezett Marin L. Marin megjavította egy perccel az országos rekordot.

Az egyetlen erdélyi és egyben egyetlen kisebbségi versenyző Gáll Lajos, a brassói munkástestvedző kitűnő atlétája, második helyen érkezett be.

A marathoni bajnokság részletes eredményei:

1. Marin L. Marin (As. Sp. Granicerul) 3 óra 4 perc 46.4 mp. (országos rekord)
2. Gáll Lajos (BMTE) 3 óra 10 perc 58 mp.
3. Petrescu C. Ion (Stadiu Roman).
4. Ilic Nicolae (Stadiu Roman). A múlt évi Balkán-olympiász marathoni győzője gyenge trennigell állott ki a versenyre és csak negyedik helyre jutott.
5. Jordan (As. Sp. Granicerul).
6. Mosescu (Stadiu Roman).

A temesvári Ripensia 2:1 (1:0) arányban legyőzte Belgrád válogatottját

Belgrád, szeptember 8

Szenzációs győzelmet aratott a temesvári proficsapat Jugoszlávia fővárosában. A Ripensia mint „román profiválogatott” szerepelt. A vezető gólt a 15-ik

percben Beke helyezte hálóba. A második félidőben sikerült a jugoszlávoknak az egyenlítés, azonban rövidesen Wetzler megszerzi a győzelmet jelentő gólt.

A Ripensia győzelme nagy nemzetközi sikerként könyvelhető el.

Maroshévíz

Toplitai A. C.—Várvi Egyetértés 2:2 (1:0). Bíró: Moldován.

Toplija A. C. Gladys csapat—Gyergyó II. 5:1 (2:0). Bíró: Alter. Góllövők: Szücs 2, Antal I. 2, Knobloch 1, Berliner lötte a Gyergyó vigaszgóját.

Csikszereda:

C. S. C.—Kézdivásárhelyi K. S. E. 2:0 (1:0). A vidéki csapatok színvonalán messze kiemelkedő mérkőzés volt. — A második félidőt majdnem végig esőben játszotta a két csapat, de a közönség nem tágitott a pályáról.

Erzsébetváros:

Gloria—Calpia (Segesvár) 3:0 (1:0).

Gyulafehérvár:

Unirea—Haggihor 5:2 (2:2). A Haggihor Rozenfeld nélkül, de viszont az Universitate két játékosával, Bulsannal és Surlasiuval (aki az Újpestnek 3 gólt lőtt) kompletten áll fel, de az Unirea belső triójával a jó védelem sem érvényesül. Szép, fair játék után az Unirea megérdemelten győz. Góllövők Haggihortól Surlasiu 2, Unireától Deák II (3), Deák III. (1), Reinfeld (1), Bíró: Dordea Cornel.

Nagy emberek szeszélyei

A nagytehetségű emberek nemcsak szellemi képességeikkel ütnek el a nagy átlagtól, de igen gyakran van lényükben valami szokatlan, ami külsőségekben is megnyilvánul és minden más embertől megkülönbözteti őket. Az is lehet, hogy ez a megállapítás igazságtalan. Talán minden emberben vannak kisebb-nagyobb mértékben különönségek, de jelentéktelen embernél azokat senki, vagy csak legszűkebb környezeté veszi észre, a nagy emberről pedig akinek élete sokkal jobban érdekli a nagy közönséget, feljegyzik a krónika ezeket a jellegzetességeket. Hiszen mennyi (részben kitalált) történet közismert arról, hogy például egyes művészek csak bizonyos különleges körülmények között képesek alkotó munkát végezni.

Allítólag Anglia a leggazdagabb híres külföldiekben. Nagyon érdekes feljegyzést találunk dr. Samuel Johnson-ról, a 18. század nevezetes műbírájáról. Johnson írásai még ma is nagyon érdekes olvasmányok és a mostani nemzedék bátran elfelejtette, hogy ezt a férfit kortársai nem szerették, még pedig azért nem, mert kiméletlenül goromba volt és elhanyagoltan, sőt piszkos ruhában járt. Legfeljebb szokása az volt, hogy valahányszor a londoni Fleet Streeten végighaladt, akármelyik irányban, gondosan számolni kezdte a lámpaszlopokat. Ha közben eggyel tévedett, vagy a megszokott végeredmény nem egyezett, újra visszament és elől kezdte az olvasást.

Oscar Wilde már Oxfordban zöld bársony nadrágaival vivott ki magának hírnevet, később pedig valóságos divatot teremtett arról, hogy óriási napraforgókat hordott a gomblyukában.

Liverpoolban él egy ismert öregúr (mert él, kiméletlenség volna a nevét elárulni), aki soha, de soha nem utazik anélkül, hogy egy 500 fontos bankót ne tegyen a zsebébe. Utakozás csekket fizet vagy kisebb bankjegyekkel. Ezt a pénzt csak tartaléknak tekintik, senki sem tudja, milyen esetre, de nem nyúlt hozzá. Vagy talán talizmánt lát be-

ne? Ötszáz font egy darabban valóban megnyugtató talizmán lehet.

Disraeli, a nagy angol államférfi fiatal korában az alsóházban rikitóan tarka mellényeivel keltett közfelháborítást. Egészen különös szokása az volt, hogy két ágyban aludt. Ha az egyikben felébredt, a gyűrött párnák között nem érezte jól magát és azonnal átsétált a másik ágyba, ahol folytatta pihenését. Ez a szokása annyira megrögzötté vált, hogy Victoria királynő is számot vetett vele. Valahányszor vendégül látta a windsori kastélyban, mindig gondoskodott róla, hogy a vendéglakosztály hálószobájában két megvetett ágy álljon egymás mellett.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 20.113—1931.

ÖSSZEIRÁS

az 1911, 1912 és 1913-ban született ifjakra vonatkozólag, (az 1933, 1934. és 1935. évszázalékiak).

A besorozási törvény 8—20. cikkei és a brassói kiegészítő parancsnokság, (Cercul de Recrutare) rendelete alapján az összes, a fenti években született ifjakat, valamint az 1932. évszázaléki, a sorozó bizottság által betegség végett, vagy, mert testvérük katonai szolgálatot teljesít, visszaállított ifjakat felkérjük, hogy a városi tanács katonai ügyosztályánál, Károly király-utca 53. sz., II. em. 5. ajtó, naponta 8—12 óráig, délelőtt jelentkezzenek, a következő sorrendben:

Folyó évi szeptember hó 15-én a Bolgár-szomban lakók, A—G kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 16-án a Bolgár-szomban lakók, H—N kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 17-én a Bolgár-szomban lakók, O—Z kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 18-án a Belvárosban lakók, A—G kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 19-én a Belvárosban lakók, H—N kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 21-én a Belvárosban lakók, O—Z kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 22-én az Óbrassóban, Méhkerékben és a cukorgyárban lakók,

A—G kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 23-án az Óbrassóban, Méhkerékben és a cukorgyárban lakók, H—N kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 24-én az Óbrassóban, Méhkerékben és a cukorgyárban lakók, O—Z kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 25-én a Bolonyában, Cementgyárban, Honteruszon, Noában, Derestyében, Felső- és Alsó Tömösön és Predeálon lakók, A—G kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 26-án a Bolonyában, Cementgyárban, Honteruszon, Noában, Derestyében, Felső- és Alsó Tömösön és Predeálon lakók, H—N kezdőbetűkkel.

Folyó évi szeptember hó 28-án a Bolonyában, Cementgyárban, Honteruszon, Noában,

Derestyében, Felső- és Alsó Tömösön és Predeálon lakók, O—Z kezdőbetűkkel.

Az 1911-ben született ifjak az iskolai bizonyítványukat és hivatalos okmányukat a hozzájuk magukkal, hivatásuk (iparuk) igazolására.

Ezenkívül még folyó évi szeptember hó 24—30-án mindazok a férfiak jelentkezzenek, akik a naturalizációt (állampolgárságot) megkapták, valamint azok is, akiknek katonai szolgálata viszonya nincsen tisztázva, azonban csak ha az 50-ik életévet még nem töltötték be.

Brasov, la 3. Septembrie 1931.

Comisia Interimare,

Presedinte:
Suciu m. p.

Secretar General
Dr. Popovici m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

KERESEK FELSTABIL üzemképes gőzgépet, 40-70 HP. Ajánlatok „Üzemképes” jellegre a brassói kiadóba. 14701

Eladó új ház. Érdeklődni Gheorghe Puiu, Brassó, Str. Avram Iancu 21. 14674

Sürgősen eladó egy egész lakásberendezés, háló, clubgarnitúra, konyha, Brassó, Alsó-Pövény-utca 1. 14712

Eladó jutányosan 900-as Umrath csepülő benzinmotorral, jelenleg üzemben van. Zoltán András Lisznyó. Háromszék m. 14715

Frissen garantált tojás kapható házhoz hazaszállítva. Brassó, Str. Hirscher 28. 14718

Allást nyer

HARISNYA SZEMFELSZEDŐ KÉSZÜLÉK, VILAGSZABADALOM eladására minden városban viszonteladót keresek. Nagy kereseti lehetőség. Női kalapszalagok, bazár, divatárú, vagy kézimunka tüzetek ajánlatát kérem. „Reno-vit” Diciosanmartin, Str. Regele Ferdinand. Ritter-féle trafik. 14665

SZAKÁCSNŐT ES MINDE-NES LEÁNYT, egészséges, férj nélküli, ügyes szorgalmas személyeket, kik romanul is beszélnek, KERES DROGERIA BUKAREST, Calea Grivitei 145. Lakás, élelmész és havi 1000 lej bér. 14728

Mindenek perfect szakácsnét, 1600 lej fizetéssel keresek vidékre. Levélbeli ajánlatok „Bélafalva” jellegre a brassói kiadóba küldendők. 14719

Allást keres

Úveg és képerkeretező állást keres 12 évi praksissal. Cim: 14722 szám alatt a brassói kiadóban.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

BRASOV—BRASSÓ, Kapu-utca 56—58, Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal) 1—77 és 82

BUCURESTI—Bukarest 1, Boulevardul Scbitu Măgureanu 21. — Telefonszám: 363—64

AGBRASSOI LAPOK nyomdavidalainak kiadása és forgalója: nyomdája, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déa: Str. S. Barnuțiu 10. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (Ivot Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjamina Árpád Str. Bererie 1 (Sörház-ut.) — Marostordomegye: Szabó Jenő Cime: Marosvásárhely, Strada Reghizului. 10. — Nagyszébeni: Strada Turanului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic. Jige 32 (Szabó Gyula). — Szilágyssomlyó: (Hesperin Ernő) — Temesvári: Gyárvaros, Tigric-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Déna József).

Központi szervezők. pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

AUTOBUSZ MENETREND

Csucsá—Bucium—Zilah között

Indul	Érkezik
Csucsáról reggel	Buciumba 7:05
Buciumból	Zilahra 8:10
Zilahról	Buciumba 2:15
Buciumból	Csucsára 4:15

Csucsán bevárja az összes hajnali vonatokat. Legjobb csatlakozás Zilahról—Simleura. Csatlakozás Csucsán a délutáni vonatokhoz. CLUJ felé 3:35, ORADEA felé 4:59-kor